

אגרות השבת

גליון מס' 806

בטאון הרבנות והמועצה הדתית באר-שבע וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשת מוסדות "קול יהודה"



אחראי מערכת

הרב אברהם טריקי

פרשת השבוע

פקודי

עורך

הרב עוזיאל אדרי

דבר רב העיר שליט"א

כוחה של מסירות

אלה פקודי המשכן משפן העדת... (שמות לח, כא)

מרו משכן שתי פעמים. אמר רבי שמואל בר מרתא, שנתמשכן בית המקדש שתי פעמים על ידיהם, לכך כתיב אלה פקודי המשכן משפן העדות - שתי פעמים. (שמות רבה נא, ג ורש"י ומגל הסודים)

כבר העיר המהר"ל (גור אריה), מדוע דבר זה נרמז בתורה דוקא כאן, ולא קודם לכן - בפרשת תרומה ותצוה אשר עסקו בבניית המשכן וכליו. ותירץ בזה הלשון: אמנם דבר זה הוא מופלא בחכמה, וזה ידוע ממה שנשתברו הלוחות מפני שנתנו בפומבי, ושלט בהם עין הרע. ומפני שכאן כתוב 'אלה פקודי המשכן', שנמנו כלי המשכן, מפני כן שלט עין הרע, שכל דבר שבמנין עין הרע שולט בו, עכ"ל. ומדבריו עולה, שכאן נרמז הגורם לחורבן בתי המקדש, משום שפקדו את המשכן ומנו את הכסף והזהב וכו', ושלט בו עין הרע.

ולכאורה דבריו תמוהים ביותר, שכן ידוע שהמשכן לא חרב אלא נגנו בשלימותו. מה שאין כן גבי שני בתי מקדשינו, אשר בעוונותינו הרבים חרבה עירנו ונשרף היכלנו ונטל כבוד מבית חיינו. וגם הכלים הנותרים בו, נבזזו בידי זדים. ואם כן יש לתמוה, מדוע דוקא המשכן אשר בו נמנו הכסף והזהב לא נחרב. ואילו בתי המקדש אשר לא מצינו שנמנו בהם כספי בנייתם, נחרבו... אתמהא! תצ"ג.

ואולי ירצה להמתיק מעט קושיא זו, על פי מה שכתבתי במקום אחר במה גדול כוח קדושת המשכן שנגנו בשלימותו - יותר מקדושת בתי מקדשינו אשר נחרבו כליל. וכעין זה יש לנו להעיר אודות קדושת הר סיני - מול הר המוריה. שכן מצינו בתורה מצוות מפורשות ואזהרות חמורות אודות קדושת הר סיני (שמות יט, יב-יג): 'והגבלת את העם סביב לאמר השמרו לכם עלות בהר ונגוע בקצהו, כל הנוגע בהר מות יומת. לא תיגע בו יד כי סקול יסקל או ירה יירה אם בהמה אם איש לא יחיה!... ולעומתו קדושת הר המוריה מקום בית מקדשנו ותפארתנו, לא נתפרשו בו בכתובים מצוות ואזהרות. וראה זה פלא, דוקא 'הר סיני' קדושתו היתה רק לשעה, שהרי מיד אחר מתן תורה נסתלקה ממנו קדושתו, ועד עצם היום הזה יכול כל אדם לדרוך בו כף רגלו. ואילו 'הר המוריה' קדושתו היא קדושת עולם, ועד עצם היום הזה אנו מזהרים על קדושתו בחיוב כרת.

ברם לכשנתבונן נראה שהצד השווה במשכן ובהר המוריה, הוא 'מסירות נפש'. ואפשר שדבר הנקנה במטבע של מסירות נפש, קניינו קנין עולם וקדושתו קדושה מצחית שאינה יכולה להתבטל לעולם. שכן המשכן נבנה על ידי הציבור - 'דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה... ועשו לי מקדש... ועשו לי מנורה... ועשו לי שולחן... (שמות כה, א), ולכן קניינו הוא קנין עולם ובדין הוא שלא נחרב אלא רק נגנו על כל כליו. מה שאין כן לגבי שני בתי המקדש. כמו כן יובן בזה, במה גדול כוח קדושת 'הר המוריה' יותר מקדושת 'הר סיני', שהרי קדושת הר המוריה באה לעולם בעקבות מסירות נפשו של אברהם אבינו אשר עקד את בנו על גבי המזבח, ועל כן קדושתו היא קדושת עולם. מה שאין כן גבי הר סיני, שנבחר על ידי הקב"ה להשרות בו את קדושתו לשעתו.

וכזאת ממש יש לנו להוכיח מדברי הגמ' (זמא לח, א) אודות הצלת שערי ניקנוה, וזה תוכן דברי הגמ' שם: כשהלך ניקנור להביא דלתות מאלכסנדריה של מצרים כדי

דבר העורך

עמל התורה וגילוי אלוקי

'ראו קרא ה' בשם בצלאל' לכאורה תיבת 'בשם' כמיותרת, מבאר ה'בן לאשרי' מדגישה התורה 'ראו' מעלת עמל התורה, איך 'ילד פלא בגיל י"ג' ידע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ, חכה לגדולה כזאת לבנות את המשכן כדגם קטן של כל הבריאה והעולמות העליונים, זאת מפני שענול ויגע בתורה בכל כוחו "קרא" ושנה בתורת "ח", ובזכות התורה "בשם" נתגלו לו צירופי שמות הקודש, שכל התורה שנותנו של הקב"ה. וכן מבאר המלבי"ם על חכמת שלמה המלך, איך "ילד פלא בגיל י"ב" זכה לגילוי אלוקי בחלום בגעון וקיבל במתנה חכמה, זאת מפני ששלמה היה מבקש ה' והחלום בגעון זה היה רק ביטוי ללהט בקשת החכמה, עד שהיה חולם על זה בלילה.

בכבוד אבתי אלוף ומבוק

הרב עוזיאל אדרי

רב המרכז הרפואי "סורוקה"

וק"ק שבטי ישראל שכונה יא' באר שבע

לוח זמנים שבועי

לוח הזמנים מרויח לבאר-שבע	יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ו'	יום ז'
עלות השחר	4:35	4:36	4:37	4:39	4:40	4:42	4:43
זמן סליח ותפילין	4:42	4:43	4:44	4:46	4:47	4:48	4:50
זריחה - תפח החמה	5:54	5:55	5:56	5:57	5:58	5:59	6:01
סוף ק"ש לרשת סג"א	8:12	8:13	8:14	8:15	8:15	8:16	8:17
סוף ק"ש לרשת סג"א	8:48	8:49	8:50	8:50	8:51	8:52	8:53
הצאת יום וילול	11:50	11:50	11:50	11:51	11:51	11:51	11:51
ספחה חולה	12:20	12:20	12:21	12:21	12:22	12:22	12:22
סוף הספחה	16:51	16:50	16:50	16:49	16:49	16:48	16:48
סוף ק"ש	17:52	17:51	17:50	17:50	17:49	17:48	17:48
סוף הספחה	18:06	18:06	18:05	18:04	18:03	18:03	18:02

ברכת הלבנה

החל מליל חמישי ז' אדר ב'

סוף זמנה ליל פורים כל הלילה.

זמני הדלקת הנרות

פרשת השבוע:	פקודי
הפטרה	ויעש חירום
כניסת השבת:	17:26
יציאת השבת:	18:18
רבינו תם:	18:59

המשך דבר רב העיר במדור "אורות הכשרות"

העלון טעון גניזה.

אין לקרוא את העלון בשעת התפילה וקריאת התורה

אורות הפרשה

המשכן, אותיות שנבראו בהם שמים וארץ

ובצלאל בן אוּרִי בן חור עשה' גימטריה "בע"ח השם לתורה", מבאר ה'בן לאשרי' הכוונה, אמרו חז"ל יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ, "ע"ח" גימטריה ג' פעמים "הוי"ה" שבצלאל זכה ע"י לימוד התורה לידע את סוד הבריאה וסוד בשם צירופי אותיות שמות הקודש הוי"ה שנבראו בהם שמים וארץ.

המשכן, שפע חיים טובים

כתב בעל הטורים תיבת "פקודי" נכתב מלא אות ו' מבאר ה'ברכה משולשת' "פקודי" מלשון "חיסרון" כדכתיב 'ולא נפקד ממנו איש'. על פי דברי המדרש 'הבל הבלים אמר קוהלת', שלמה המלך מצא בכל דבר שבעולם הבל וחיסרון, וגם במשכן שהחיסרון הוא שנקרא משכן כיון שנתמשכן בעוונותיהם של ישראל, כמ"ש רש"י המשכן משכן ב' חורבנין בית המקדש הראשון והשני. ומילוי האות ו' בתיבת "פקודי" האות ו' רומז להמשכת חיים מלמעלה, צורת כתיבת מבנה האות ו' תחילת כתיבתה היא כאות ו' וכשממשיך כתיבתה לאורך נעשית אות ו', הכוונה, שאע"פ ש"פקודי" יש בו חיסרון של חורבן המקדש, אך ע"י חורבן שני בתי המקדש שפך הקב"ה חמתו על עציים ואבנים ולא על ישראל, ונמשך חיים וקיום לעם ישראל.

המשכן, הגנה ושמירה

"אלה פקודי המשכן משכן העדות" גימטריה "תת צד התיק מאפי", מבאר הצדיק מרעננה זיע"א שהמשכן הוא התיק שנותן ומכניס בצידו ובקירבו את אף ה' שע"י חורבן שני בתי המקדש שפך הקב"ה חמתו על עציים ואבנים ולא על ישראל, וניצלו מאף וחימה שנרמז בתיבת מאפי, מלשון קצת אף ה' ולא כולו "מאפי" כלומר "מקצתו" ולא כולו.

המשכן, כפרה ישועה והצלחה

"אלה פקודי המשכן משכן העדות" גימטריה "ושלם המקנח מתנה נאה קודש", מבאר רבי יצחק הכהן הוברמן זצ"ל אף על פי שכל תרומת הזהב באה לכפר על עוון העגל, ו"כפרה" הוא לשון ניקיון ו"קינוח", כדאיתא במסכת גיטין לכפוריה ידיה פירש רש"י לקנח ידיו, מכל מקום חישוב הקב"ה באהבתו לישראל, בנתינת הזהב גם לכפרה וקינוח מחטא העגל ששילמו את חובתם, וגם כמתנה נאה לקודש למשכן, ועל ידי גילוי אהבה זה מהקב"ה באה כפרה ישועה והצלחה.

המשכן, מציל מהגהינום

"אלה פקודי המשכן משכן העדות" גימטריה "להצתת התורה". מבאר ה'בן לאשרי' הכוונה שעל ידי שבני ישראל לומדים את התורה הקדושה בהצתת אש קודש, וגם נותנים צדקה בלהט ובהתלהבות מהונום לקודש, אש קודש זו כנגד ומכבה את האש של הגהינום, וזהו עדות לישראל כמה גדול כוחה של תורה ושל מצוות צדקה.

המשכן, מציל מהחיצונים וסיטרא אחרא

"אלה פקודי המשכן משכן העדות" גימטריה "שקודם כל היכל מתנת אלקים", מבאר ה'ברכה משולשת' הכוונה, הבונה את ביתו והיכל יפה לעצמו בל יתגאה כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה, אלא ידע שזה מתנת אלקים. "אשר פקד ביד משה" גימטריה "אודף שהם יוקש", על פי מש"כ בספר אוהב ישראל התורה הקדושה מלמדת איך להמתיק את הדינין ולהרחיק שליטת הסיטרא אחרא. כמ"ש בזהר בשרשם גם הדינין הם למעשה קדושים וטובים, אלא שבדרך ההשתלשלות הם יוצאים לפועל כדינים על ידי הסיטרא אחרא שכל מהותה היא רצועא בישא לאלקאה חייביא, ותחילת ההתהוות הדינים הוא מכוח הצימצום, וכן כל בניית בנין היא פעולה של עשיית צימצום, שמתחילה היה מקום בו עומד עתה הבניין בלי גבול ועתה הבנין גורם למקום להיות מותחם ומוגבל, וזהו הטעם דאיתא במסכת יבמות כל העוסק בבנין הוא מתמסכן, שהבונה בית או הקונה או העובר לבית חדש צריך לשמירה והגנה, אך ע"י האמונה שזה מתנת אלקים ממילא בונה ביתו לכבוד ה' יתברך לגדל בו תורה ויראת שמים, עוזרו הקב"ה אודוף אויבי ואשיגם ומגרש את הדינים והחיצונים והסיטרא אחרא שיניקתם מהצמצום, ונותן עליהם יוקש וכליה שלא יהיה להם שליטה בביתו.

המשכן, בניסן עתידין להיגאל

"אלה פ'קודי ה'משכן מ'שיכן ה'עדות א'שר פ'וקד ע'ל פ'י מ'שה ע'בודת ה'לויים ב'יד א'יתמר ב'ן א'הרן ה'כהן" ראשי תיבות גימטריה "איפה מפאה קץ אלקים". מבאר הצדיק מרעננה זיע"א הכוונה, כדאיתא במסכת ראש השנה בניסן עתידין להגאל, ובכל חודש ניסן שהוא זמן הקמת המשכן, עומד משה רבינו ע"ה לפני הקב"ה וזועק להקב"ה אלקים עד מתי קץ הגאולה של עם ישראל הפזורים בכל פאות העולם, ואיפה ישראל בניך אהוביי וחביביי. שמשה הוא מלך המשיח כמ"ש האור החיים הקדוש בשם האריז"ל בסוד הכתוב "מ'ה ש'היה ה'וא ש'יהיה" ראשי תיבות "משה".

אורות הכשרות

להתקיין בבית המקדש, בחזרתו עמדה הספינה לסבוע בסערת הים, נטלו אחת מהן והטילוה לים ועדיין לא נח הים מזעפו. ביקשו להטיל האחרת, עמד הוא וחיבקה, אמר להם הטילוני עמה. מיד נח הים מזעפו והיה מצטער על חברתה. כיון שהגיע לנמל של עכו, היתה מבצבצת ויוצאת מתחת דופני הספינה... לפיכך כל השערים שהיו במקדש נשתנו להיות זהב, חוץ משערי ניקנור מפני שנעשו בהם ניסים, עכת"ז. הנה כי כן מסירות נפשו של ניקנור, לא זו בלבד שגרמה לים לנוח מזעפו, אלא שגם הצילה את השער שטבע בים בנס מופלא. זאת ועוד, שנשארו איתנים כפי שהיו ולא נשתנו ככל השערים שהיו במקדש. וזה חיזוק גדול לדברינו, שכן מסירות נפשו של ניקנור גרמה לכך שקניינו יהא קנין עולם וקדושת שעריו תהא קדושה נצחית שלא תשתנה לעולם, ותמיד יהא שמם עליהם 'שערי ניקנור'!

ולאור האמור, סרה תלונתנו מעם דברי המהר"ל הנזכרים. שכן אפשר שדבר הנקנה במטבע של מסירות נפש, גם 'עין הרע' אינה יכולה לשלוט בו! ועל כן המשכן על כל כליו לא נחרב, אלא נגנו בשלימותו, הגם שמנו בו את הכסף והזהב, והבן.

וזו מוסר השכל וחיזוק גדול, לכל משברי הזמן ומצוקות העיתים. והוא שידע האדם, שכפי מידת הסבל והצער, כך היא מידת נצחיות הקנין – הן לענין עמלה של תורה והן לענין קנייני המצוות ועבודת השי"ת. והוא שאמרו רבותינו: 'לפום צערא אנרא'!

בברכת לבת אלון ומבורך

הרב יהודה דרעי

הרב הראשי וראב"ד באר-שבע

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע
לשכת רב העיר



לשאלת רבים בדבר מצוות "זכר למחצית השקל"

1. הננו להודיע כי על פי פסיקת כב' המרא דאתרא שליט"א סכום "זכר למחצית השקל" עומד השנה על כ-20 ש"ח לכל נפש וכל המוסיף יוסיפו לו מן השמים לצאת ידי חובת כל הדעות.
2. הואיל ומצווה זו בזמן הזה היא מדין צדקה, מצוה ליתן סכום זה לכל אחד מבני הבית – בנים ובנות, גדולים וקטנים. ויש אומרים אפילו על העובר במעי אמו.
3. מצוה מן המובחר לתרום צדקה זו למוסדות התורה בעיר, וכאשר אדם מהדר בכשרות ובשאר מצוות, כך עליו להדר ולחפש את מקומות התורה המובחרים בעיר.

בברכת התורה
לשכת רב העיר



לעילוי נשמת

הרב יוסף שלמה טריקי זצ"ל בר עליה ז"ל
והרבנית רחל טריקי ע"ה בת סימי ז"ל

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של מורנו המרא דאתרא
הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א

הלכות אדר פורים



תענית אסתר ועל הניסים

פרשת זכור

ש - חולה שאין בו סכנה, האם חייב בתענית אסתר?

ת - חולה אפילו שאין בו סכנה אינו חייב בתענית זו ואינו רשאי להחמיר על עצמו. וגם לאחר שיבריא אינו צריך לפרוע את התענית. זאת ועוד, אף על פי שאינו מוגדר כחולה אלא שרק מרגיש חולשה מסיבות שונות או מפאת זקנתו פטור מתענית זו אך צריך הוא לפרוע את תעניתו אלא אם כן אכל על פי הוראת רופא.

ש - האם בעלי שמחה פטורים מתענית זו?

ת - חתן וכלה בתוך שבעת ימי המשתה, וכן בעלי הברית - אבי הבן, הסנדק והמוהל, פטורים מתענית זו לאחר המילה ואינם רשאים להחמיר על עצמם, וכמו כן אינם צריכים להשלים התענית ביום אחר.

ש - ברית מילה המתקיים ביום התענית, כיצד ינהגו עם הסעודה?

ת - אין לעשות סעודת הברית ביום התענית, ורק בעלי הברית - אבי הבן, הסנדק והמוהל רשאים לאכול לאחר המילה כמבואר לעיל.

ש - האם ראוי לקטן שהגיע לגיל חינוך, להתענות בתענית זו?

ת - קטן פחות משלוש עשרה שנה ויום אחד, או קטנה פחות משתיים עשרה שנה ויום אחד, פטורים מכל התעניות, ואין צורך לחנכם בזה (מלבד צום יום הכיפורים, שיבואר אי"ה בזמנו).

ש - האם נשים מעוברות חייבות בתענית זו?

ת - נשים מעוברות לאחר שהוכר עוברן, דהיינו אחר שלושה חודשים, פטורות מתענית זו. ואם מרגישה חולשה או מיחושים שונים עקב הריונה, פטורה להתענות גם לפני שמלאו שלושה חודשים להריונה ואינה צריכה לפרוע את תעניתה בזמן אחר.

ש - האם נשים מיניקות חייבות בתענית זו?

ת - נשים מיניקות פטורות מתענית זו, ואינן צריכות לפרוע התענית. ואין צורך שתניק בפועל אלא כל שטרם מלאו לה עשרים וארבעה חודשים מיום הלידה, הרי זו חשובה כדין מינקת. וגם חלילה אם נפל עובר ולא ילדה, יש לה דין מינקת תוך עשרים וארבעה חודשים מיום ההפלה.

ש - בית כנסת שאין בו עשרה מתענים, האם מותר להוציא בו ספר תורה לקריאת "ויחל משה" שחרית ומנחה?

ת - הרוצים להוציא ס"ת גם כשיש רק שישה מתענים, אין למחות בידם מפני שיש להם על מי לסמוך. אולם אם אין גם שישה מתענים אין להוציא ספר תורה.

ש - ומה הדין בזה, לעניין אמירת "עננו" בחזרת השליח ציבור?

ת - גם לעניין זה יש להקל בשישה מתענים, כדי שיאמר החזן "עננו" (קודם ברכת רפאנו). אולם אם אין שם שישה מתענים, אומר "עננו" לפני ברכת "שומע תפילה".

ש - המקדים להתפלל ערבית של פורים לפני צאת הכוכבים האם יאמר על הניסים בתפילה?

ת - אומרים "על הניסים" בעמידה של תפילת ערבית אף שטרם קרא את המגילה, וגם אם הקדימו להתפלל ערבית קודם צאת הכוכבים (אחרי פלג המנחה).

ש - השוכח אמירת "על הניסים" בתפילה או בברכת המזון האם צריך לחזור?

ת - מי ששכח לומר על הניסים בתפילה וכבר הזכיר שם ה' של ברכת "הטוב שמך ולך נאה להודות", אינו חוזר. ואם טרם הזכיר שם ה', יחזור ויאמר "על הניסים". וכן בברכת המזון אם שכח אמירת "על הניסים" וכבר הזכיר שם ה' של ברכת "על הארץ ועל המזון", אינו חוזר. ואם טרם הזכיר שם ה' יחזור ויאמר "על הניסים".

ש - הנמשך בסעודת פורים עד אחר צאת הכוכבים של מוצאי פורים האם יאמר על הניסים בברכת המזון?

ת - אומרים "על הניסים" בברכת המזון של סעודת פורים אף אם נמשכה הסעודה עד מוצאי הפורים, ובלבד שעדיין לא התפלל ערבית.

ש - האם נשים חייבות בשמיעת פרשת זכור?

ת - אמנם לדעת כמה מגדולי הפוסקים נשים פטורות ממצוות זכירת מעשה עמלק, מכל מקום יש אומרים שגם נשים חייבות במצווה זו. לפיכך נשים היכולות לבוא לבית הכנסת לשמוע פרשת זכור יעשו כן כדי לצאת ידי חובת כל הדעות.

ש - האם מותר להוציא ספר תורה כדי לקרוא פרשת זכור לנשים?

ת - אין להוציא ס"ת בשביל קריאת הנשים, אלא אם כן יהיו שם עשרה אנשים ואין מברכים ברכות התורה על קריאה זו..

ש - במקום שאין עשרה אנשים, כגון בתי חולים או יישובים קטנים, האם מותר להם להוציא ס"ת לקריאת פרשת זכור?

ת - לדעת רבים מן הפוסקים קריאת פרשת זכור מתקיימת דווקא בעשרה, לפיכך במקום שאין מצויים שם עשרה, כגון בתי חולים ויישובים קטנים יוציאו ס"ת אפילו בלי מניין ויקראו בו פרשת זכור בלי ברכות.

ש - האם קטן רשאי לעלות לתורה מפטיר בשבת זכור?

ת - אף על פי שבכל שבתות השנה רשאי קטן פחות משלוש עשרה שנה לעלות מפטיר, מכל מקום בשבת זכור (ופרה) אין להעלותו לתורה מפני שאינו חייב במצווה זו. ואם עלה כבר אין מורידין אותו ובלבד שהקורא בתורה יהיה גדול (יותר משלוש עשרה שנה וגם ברור שהביא שתי שערות).

ש - ספרדי השומע פרשת זכור במבטא אשכנזי, או להיפך, האם יצא ידי חובה?

ת - מעיקר הדין, יוצא אדם ידי חובת שמיעת פרשת זכור, גם כשאינו מבין הקריאה. לפיכך ספרדי ששמע הקריאה מאשכנזי או להיפך, יצא ידי חובתו. מכל מקום ראוי ונכון, שבשבת זו (וכן שבת פרה) ישתדל כל אחד לשמוע קריאה זו במבטא שהוא רגיל לו.

ש - האם ספרדי יוצא ידי חובת קריאה זו, בספר תורה אשכנזי, וכן להיפך?

ת - גם בזאת יאמר, שראוי לספרדי לקרוא פרשת זכור (ופרה) מתוך ס"ת ספרדי, וכן להיפך. אך מעיקר הדין ברור שאין זה מעכב.

ש - האם יוצאים ידי חובת קריאה זו גם בספר תורה הכתוב על גבי קלף משוח?

ת - יש להיוהר לקרוא פרשת זכור (ופרשת פרה) מתוך ספר תורה שאין הקלף שלו משוח, כדי לצאת ידי חובת כל הדעות. אולם במקום שאין מצוי ספר תורה שאינו משוח, יוצאים בו ידי חובה.

ש - הנוהגים להזדר ולקרוא פרשת זכור בהברות שונות, האם יכולים לברך בכל פעם, או לחילופין לעכב את הברכה האחרונה עד לאחר שמיעת כל הנוסחאות?

ת - הואיל ויצאו ידי חובה בפעם הראשונה, אינם רשאים לברך שוב על קריאות נוספות. וכן אין להפסיק בין ברכה ראשונה לברכה אחרונה יותר מאשר קריאה כשרה אחת. וכמו כן, אין להפסיק בין ברכה אחרונה להפטרה. ועל כן, המהדרים לשמוע קריאה זו בהברות שונות, יעשו כן בלא ברכות, לאחר קריאת ההפטרה.





Rabbi YEHUDA DERY
Chief Rabbi and Head of Rabbinical Courts
Beer-Sheva, ISRAEL

הרבנות והמועצה הדתית
באר-שבע

הרב יהודה דרעי
ורב הראשי וראש אבות בתי הדין
באר-שבע

תקנות הגניזה

אל רבני וגבאי ומתפללי בתי הכנסת פעה"ק באר שבע ה' עליהם יחיו. עם ריבוי הגניזה הנערמת מידי שבוע בבתי הכנסת, ובפרט בשנים האחרונות אשר בערבי שבתות מחולקים בבתי הכנסת עשרות עלונים ושבועונים שונים ובהם מיעוט דברי תורה וריבוי פרסומות וחדשות ושיחות חולין, וזאת מלבד ספרי הקודש כמו סידורים וחומשים וספרי לימוד שיצאו מכלל שימוש. וכאשר הגיעו מים עד נפש הן מצד הגבאים והן מצד הממונים על הגניזה והן מצד ביזוי כתבי הקודש המתפזרים לכל עבר, הרגשתי חובה קדושה להתקין "תקנות גניזה" כדי להקל באופן משמעותי על עומס הגניזה, להלן התקנות.

- א. ספרי תורה תפילין ומזוזות שנדבלו או שנפסלו, יש להביאם בנפרד לבנין הרבנות והמועצה הדתית. ואנשי החברה קדישא יטפלו בהם כדין, באתרי הגניזה המיועדים להם.
 - ב. ספרי קודש שיצאו מכלל שימוש, כגון חומשים וסידורים ספרי תלמוד והלכה מוסר ואגדה ומפרשיהם, יש להניחם לתוך שקי גניזה מיוחדים בצבע לבן המסומנים בכיתוב "גניזה", כשהם סגורים היטב באזיקונים, ולהניחם במקום מסודר וקבוע עד לאיסופם ע"י הממונים על הגניזה.
 - ג. עלוני השבת כמו "אורות השבת" "שיחת השבוע" "מעייני השבוע" "בית נאמן" "טוב לחסות בה" ושאר עלונים וחברות אשר עיקרם דברי תורה ומיעוטם פרסומות והודעות, גם הם חייבים בגניזה ויונחו בשקי הגניזה הנ"ל.
 - ד. כל השבועונים הדתיים למיניהם אשר עיקרם דברי חול ומיעוטם דברי תורה כמו "מקומי דתי" "במקום הנכון" "שבת בשבתו" "מעט מן האור" "שבתוך" "השבת" וכו', יש להכניסם לתוך שקים מיוחדים (בצבע שונה) המסומנים בכיתוב "מיועד למיחזור" כשהם סגורים היטב באזיקונים, ולהניחם במכולות השכונתיים המיועדים למיחזור נייר.
 - ה. עיתונים חילוניים אף שיש בתוכם קצת דברי תורה, יש להכניסם בנפרד לתוך המכולות המיועדים למיחזור נייר או להשליכם לתוך מכולות האשפה. ואם אפשר רצוי להפריד את דפי הדברי תורה שבתוכם ולהכניסם בשקי הגניזה.
 - ו. על הגבאים למנות אחד מתוכם או משאר המתפללים, אשר יהיה אחראי לאיסוף הגניזה והשבועונים מכל שטחי בית הכנסת, ויקפיד להפרידם ולהניחם בשקים המיוחדים בכפוף לאמור לעיל.
 - ז. יש להשתמש אך ורק בשקים המיוחדים המסופקים לכם ע"י המועצה הדתית.
 - ח. הממונים על איסוף הגניזה שע"י הרבנות והמועצה הדתית יערכו ביקורות בתוכן השקים, ובית כנסת אשר יעבור על התקנות הללו, יופסק בו לאלתר שירות הגניזה ויהיה עליו לטפל בה בעצמו.
 - ט. את שקי הגניזה המיוחדים (משני הסוגים), ניתן לקבל במשרדי הרבנות והמועצה הדתית.
 - י. יש לתלות את "התקנות" הללו במקום בולט בלוח מודעות בית הכנסת, וכן להביאם לידיעת הציבור בדרשות הרבנים והודעות הגבאים.
- וכל העוזרים והמסייעים בשמירת כבודם של כתבי הקודש, יתברכו מן השמים בכל מילי דמיטב ושובע שמחות, אמן.

הכ"ח לכבוד התורה ולומדיה
ידידכם ומוקירכם מאוד

יהודה דרעי

הרב הראשי וראב"ד באר שבע

